

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 195a/2018

pentru controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 789
din 29 septembrie 2014 cu privire la dezvoltarea infrastructurii
Centrului Național de Medicină Sportivă „Atletmed”

CHIȘINĂU

10 decembrie 2018

Curtea Constituțională, statuând în componența:

Dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
Dlui Aurel BĂIEȘU,
Dlui Igor DOLEA,
Dlui Victor POPA,
Dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Eugenia Mîța, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 7 decembrie 2018,
Înregistrată pe aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 10 decembrie 2018 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. Pe 7 decembrie 2018, dl Veaceslav Nedelea, deputat în Parlament, i-a adresat Curții Constituționale o sesizare, prin care solicită controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 789 din 29 septembrie 2014 cu privire la dezvoltarea infrastructurii Centrului Național de Medicină Sportivă „Atletmed”.

A. Motivele sesizării

2. Motivele sesizării, așa cum au fost formulate de către autorul acesteia, pot fi rezumate după cum urmează.

3. Pe 29 septembrie 2018, Guvernul a adoptat Hotărârea nr. 789 din 29 septembrie 2014 cu privire la dezvoltarea infrastructurii Centrului Național de Medicină Sportivă „Atletmed”, prin care a fost transmis din domeniul public în domeniul privat al statului un teren cu suprafața de 0,2617 ha aflat în folosința Centrului Național de Medicină Sportivă „Atletmed”, cu scopul construcției unui bloc cu nouă etaje (dintre care etajele 1 și 2 cu destinație administrativă, pentru amplasarea Centrului Național de Medicină Sportivă “Atletmed”, iar etajele 3-9 cu destinație locativă).

4. Prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 6/18-1 din 19 decembrie 2016, în baza Hotărârii Guvernului nr. 789, a fost aprobat Planul urbanistic zonal privind valorificarea terenului din strada V. Belinski nr. 4 (aflat în folosința Centrului Național de Medicină Sportivă „Atletmed”), decizie care a fost abrogată pe 18 iunie 2018, pentru că regimul zonal modificat nu este conform cu regimul zonal al terenurilor adiacente.

5. Autorul sesizării consideră că Hotărârea Guvernului nr. 789 din 29 septembrie 2014 cu privire la dezvoltarea infrastructurii Centrului

Național de Medicină Sportivă „Atletmed” contravine legislației referitoare la autorizarea executării construcțiilor. De asemenea, autorul sesizării susține că actul normativ criticat încalcă prevederile articolelor 9 alin. (1) și (2), 16 alin. (1) și (2), 24, 25, 28, 36, 37, 47, 48, 102 alin. (1) și (2) și 127 alin. (1) și (2) din Constituție.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 9

Principiile fundamentale privind proprietatea

„(1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale.

(2) Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului.

[...]”

Articolul 102

Actele Guvernului

„(1) Guvernul adoptă hotărâri, ordonanțe și dispoziții.

(2) Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor.

[...]”

Articolul 127

Proprietatea

„(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

[...]”

7. Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr. 789 din 29 septembrie 2014 cu privire la dezvoltarea infrastructurii Centrului Național de Medicină Sportivă „Atletmed” sunt următoarele:

„1. Se transmite din domeniul public în domeniul privat al statului terenul cu suprafața de 0,2617 ha, numărul cadastral 0100517195, din str. Belinski nr.4, mun. Chișinău, aflat în folosința Centrului Național de Medicină Sportivă „Atletmed”.

2. Se acceptă propunerea Ministerului Sănătății privind utilizarea terenului nominalizat în punctul 1 al prezentei hotărâri în scopul proiectării și construcției unui bloc cu 9 etaje (dintre care etajele 1 și 2 – cu destinație administrativă, pentru amplasarea Centrului Național de Medicină Sportivă „Atletmed”, iar etajele 3-9 – cu destinație locativă), precum și amenajării unei parcări auto.

3. Cheltuielile ce țin de demolarea clădirilor existente, elaborarea documentației de proiect și deviz, construcția blocului și amenajarea teritoriului vor fi efectuate din mijloacele investitorului selectat în modul stabilit de legislație.

4. Ministerul Sănătății va monitoriza toate etapele de implementare a prezentei hotărâri și va fi responsabil pentru corectitudinea perfectării tuturor documentelor.

5. Agenția Relații Funciare și Cadastru va opera modificările necesare în documentația cadastrală, în conformitate cu prevederile prezentei hotărâri.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

8. În motivarea sesizării, autorul susține că Hotărârea Guvernului nr. 789 din 29 septembrie 2014 cu privire la dezvoltarea infrastructurii Centrului Național de Medicină Sportivă „Atletmed”, prin care se transmite din domeniul public în domeniul privat al statului un teren pentru construcția unui bloc cu nouă etaje, dintre care primele două etaje cu destinație administrativă, contravine articolului 102 alin. (2) din Constituție, deoarece prevederile acesteia nu au fost corelate cu dispozițiile Legii nr. 163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

9. De asemenea, autorul sesizării menționează că prevederile actului normativ criticat contravin principiilor fundamentale privind proprietatea, stabilite de dispozițiile constituționale ale articolului 9, și încalcă dreptul la proprietate, garantat de articolul 127 alin. (1) și (2) din Constituție.

10. În final, autorul sesizării pretinde că Hotărârea Guvernului nr. 789 din 29 septembrie 2014 încalcă prevederile constituționale de la articolele 16, privind egalitatea în fața legii, 24, care garantează dreptul la viață, 25, care garantează libertatea individuală și siguranța persoanei, 28, referitor la viața familială și privată, 36, care garantează dreptul la ocrotirea sănătății, 37, care garantează dreptul la un mediu înconjurător sănătos, 47, care se referă la dreptul la asistență și protecție socială, și 48, care protejează familia.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea reține următoarele.

12. În conformitate cu articolele 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 4 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale, sesizarea privind controlul constituționalității hotărârilor Guvernului, în speță a Hotărârii Guvernului nr. 789 din 29 septembrie 2014 cu privire la dezvoltarea infrastructurii Centrului Național de Medicină Sportivă „Atletmed”, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea menționează că articolele 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale îi conferă deputatului din Parlament prerogativa sesizării Curții Constituționale.

14. Obiectul controlului constituționalității îl constituie Hotărârea Guvernului nr. 789 din 29 septembrie 2014 cu privire la dezvoltarea infrastructurii Centrului Național de Medicină Sportivă „Atletmed”.

15. Potrivit articolului 127 alin. (3) din Constituție, proprietatea publică aparține statului, iar conform articolului 126 alin. (2), statul asigură administrarea acesteia.

16. Curtea reține că Parlamentul a stabilit prin Legea nr. 121 din 4 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice atribuțiile autorităților administrației publice centrale în domeniul proprietății publice. De asemenea, potrivit articolului 6 lit. k) din Legea nr. 136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, executivul asigură administrarea eficientă și transparentă a proprietății publice.

17. Astfel, Curtea subliniază că Guvernul asigură unitatea de acțiune a autorităților administrației publice pentru aducerea la îndeplinire a dispozițiilor legii și îndeplinirea sarcinilor care le revin în vederea administrării domeniului public.

18. Analizând sesizarea, Curtea constată că prevederile legale criticate au drept obiectiv asigurarea îndeplinirii sarcinilor care revin executivului în vederea administrării domeniului public.

19. În esență, în opinia autorului sesizării, neconstituționalitatea Hotărârii Guvernului constă în faptul că a fost adoptată fără a fi corelată cu legislația în vigoare din domeniul autorizării construcțiilor și, în acest fel, se încalcă articolul 102 alin. (2) din Constituție, care prevede că „hotărârile [Guvernului] se adoptă pentru organizarea executării legilor”.

20. Curtea menționează că Hotărârea Guvernului nr. 789 din 29 septembrie 2014, așa cum este prevăzut în preambulul său, a fost elaborată pentru executarea a două legi: Legea nr. 91 din 5 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor și Legea nr. 121 din 4 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice.

21. Astfel, potrivit articolului 12 lit. c¹) din Legea nr. 121 din 4 mai 2007, Guvernul, având funcția de administrare a proprietății publice, este în drept să elaboreze, să aprobe și să realizeze, în limita alocațiilor bugetare, programe pentru construcția locuințelor de serviciu pe terenuri disponibile, aflate în administrarea autorităților administrației publice centrale și locale sau a instituțiilor publice.

22. Curtea menționează că dispozițiile articolului 1 pct. 2 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale prevăd că statele semnatare ale Convenției pot „adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general [...]”.

23. Curtea observă că astfel de legi sunt necesare și obișnuite în domeniul construcțiilor, care, în societățile moderne, sunt o preocupare centrală a politicilor economice și sociale. Pentru a implementa astfel de politici, Guvernul trebuie să aibă o marjă largă de discreție atât în ceea ce privește stabilirea existenței unei probleme de interes public, care are nevoie de o reglementare, cât și în alegerea unor modalități de implementare a acestor legi.

24. Prin Hotărârea din 29 septembrie 2014, Guvernul a aprobat transmiterea unui teren din domeniul public în domeniul privat al statului pentru edificarea unui centru de medicină dotat cu tehnologii avansate de testare a sportivilor de performanță. De asemenea, în nota informativă

care a însoțit proiectul hotărârii se menționează că o cotă-parte din spațiile locative care urmează a fi construite (etajele 3-9) vor fi destinate lucrătorilor medicali ai Centrului Național de Medicină Sportivă „Atletmed”. Actul normativ criticat prevede, de asemenea, că demolarea clădirilor existente pe acel teritoriu, elaborarea documentației de proiect și deviz, construcția blocului și amenajarea teritoriului se vor efectua din mijloacele investitorului selectat în modul stabilit de legislație.

25. Curtea observă că autorul sesizării susține că prin actul normativ criticat se încalcă articolele 9 alin. (1) și (2), 16 alin. (1) și (2), 24, 25, 28, 36, 37, 47, 48, 102 alin. (1) și (2) și 127 alin. (1) și (2) din Constituție. În același timp, deși sunt invocate toate aceste articole, de fapt, autorul susține că Guvernul, aprobând construcția unui bloc de locuit pe un teritoriu care aparține statului, încalcă dreptul la proprietate privată al persoanelor care locuiesc în vecinătatea teritoriului și invocă în acest sens articolul 127 din Constituție.

26. Cu referire la pretinsa încălcare a dispozițiilor constituționale ale articolului 127, Curtea menționează că acestea se referă la proprietatea publică și vizează persoane juridice de drept public – statul sau unitățile administrativ-teritoriale – care au în patrimoniul lor atât un drept de proprietate privată, cât și un drept de proprietate publică. Curtea reține că persoanele fizice nu au această calitate.

27. Totodată, Curtea reține că sesizarea abordează situații de fapt cu caracter litigios. Curtea nu este competentă a analiza aplicarea unei dispoziții legale unei situații concrete, deoarece soluționarea litigiilor concrete între persoane concrete este atribuția exclusivă a instanțelor judecătorești, acestea fiind și singurele în măsură să cuantifice efectele aplicării normei la situația de fapt dedusă instanței, prin raportarea normelor contestate atât la dispozițiile constituționale, cât și la prevederile Convenției Europene.

28. De asemenea, cu privire la susținerile autorului sesizării referitoare la încălcarea legislației privind dreptul la executarea lucrărilor de construcție, Curtea constată că actul normativ criticat nu conține prevederi referitoare la modul și condițiile în care va fi construit blocul de locuit. În nota informativă care a însoțit proiectul hotărârii se menționează că investitorul selectat în modul stabilit de legislație urmează să elaboreze documentația de proiect pentru construcții în conformitate cu Legea nr. 83 din 17 mai 1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, precum și Proiectul urbanistic de detaliu pentru modificarea codului zonării al Regulamentului local de urbanism aferent Planului Urbanistic General al or. Chișinău.

29. Curtea reține că aprobarea autorizației pentru executarea lucrărilor de construcție ține de competența autorităților publice locale, iar actul administrativ elaborat în acest scop poate fi contestat în modul prevăzut de legislație, dacă nu corespunde modului de autorizare, avizare și verificare a lucrărilor de proiectare, executare sau desființare a construcțiilor și amenajărilor în conformitate cu documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului.

30. Curtea menționează că autorul sesizării a invocat, având la bază doar argumente faptice, pretinsa încălcare a articolelor 16 alin. (1) și (2), 24, 25, 28, 36, 37, 47 și 48 din Constituție, fără a indica legătura de cauzalitate directă între acestea și prevederile legale criticate.

31. În contextul celor menționate *supra*, Curtea reține că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în conformitate cu prevederile articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea dlui Veaceslav Nedelea, deputat în Parlament, privind controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 789 din 29 septembrie 2014 cu privire la dezvoltarea infrastructurii Centrului Național de Medicină Sportivă „Atletmed”.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 10 decembrie 2018

DCC nr. 159

Dosarul nr. 195a/2018